

SUNWAY
CANCER CENTRE

PANDUAN PESAKIT

KANSER PARU-PARU

KANDUNGAN

2 Pengenalan

3-4 Memahami Kanser Paru-Paru

5 Faktor Risiko Kanser Paru-Paru

6-8 Program Berhenti Merokok

9-10 Saringan Kanser Paru-Paru

11-12 Penerangan, Penyiasatan Awal, dan Rujukan

13-14 Diagnosis dan Penentuan Peringkat

15-20 Rawatan Kanser Paru-Paru

21 Penjagaan Sokongan dan Paliatif

22 Janji Temu Susulan Selepas Terapi

PENGENALAN

Selamat datang ke Buku Panduan Pesakit
Kanser Paru-Paru.

Panduan ini memberikan maklumat lengkap mengenai kanser paru-paru, termasuk diagnosis, pilihan rawatan, dan cara menguruskan kehidupan semasa menghadapi penyakit ini.

Matlamat kami adalah untuk memberi anda pengetahuan dan sokongan dalam setiap langkah perjalanan anda.

MEMAHAMI KANSER PARU-PARU

Apa itu kanser paru-paru?

Kanser adalah pertumbuhan sel yang tidak normal. Sel di dalam badan biasanya tumbuh dalam cara yang terkawal, tetapi sel kanser membiak tanpa kawalan. Kanser paru-paru bermula apabila sel paru-paru menjadi tidak normal dan berkembang tanpa kawalan.

Menurut laporan Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) 2014, kanser paru-paru menyebabkan 19.1 kematian bagi setiap 100,000 penduduk di Malaysia, iaitu kira-kira **4,088 kematian setahun.**

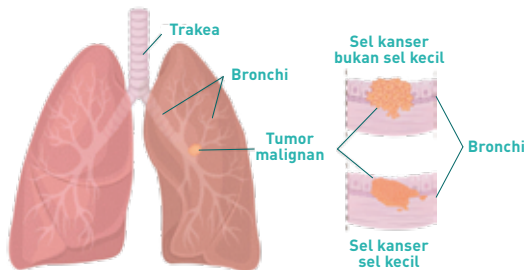
Laporan Pendaftaran Kanser Kebangsaan Malaysia (2017-2021) juga menyatakan bahawa kanser paru-paru adalah **kanser ketiga paling lazim di Malaysia.**

Jenis-jenis Kanser Paru-paru

Terdapat dua jenis utama kanser paru-paru primer. Mereka berkelakuan dengan cara yang berbeza dan rawatan anda akan bergantung pada jenis kanser paru-paru yang anda alami.

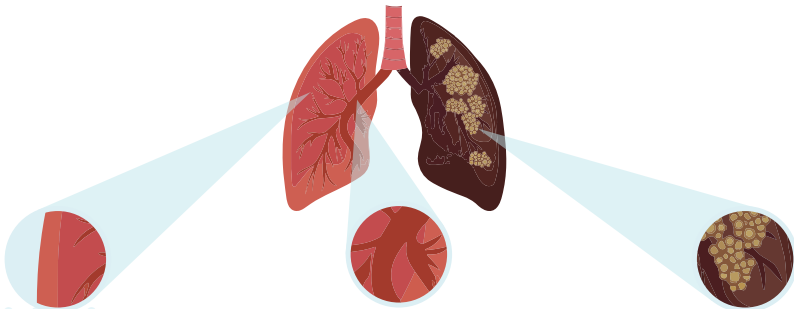
Kanser Paru Sel Kecil (SCLC)

Bentuk yang kurang lazim tetapi lebih agresif, sangat dikaitkan dengan perokok.

Kanser Paru-paru Bukan Sel Kecil (NSCLC)

Jenis yang paling biasa, menyumbang kira-kira 85% daripada kes. 3 subtype histologi utama NSCLC ialah:

Adenokarsinoma

- Biasa pada lelaki dan wanita, ditemui di pinggir paru-paru

Karsinoma Sel Skuamosa

- Bermula dalam sel yang melapisi bahagian dalam saluran pernafasan, biasanya di bahagian tengah paru-paru
- Terdiri daripada 25-30% daripada NSCLC
- Biasa pada lelaki
- Sangat dikaitkan dengan merokok

Karsinoma Sel Besar

- Muncul di mana-mana bahagian paru-paru dan selalunya tumbuh dan merebak dengan cepat
- Terdiri daripada 10-15% daripada NSCLC
- Biasanya terdiri daripada sel poligon besar dengan nukleus vesikular

FAKTOR RISIKO KANSER PARU-PARU

Memahami faktor risiko membantu dalam pencegahan dan pengesanan awal.

Menghisap Tembakau

**Pendedahan Kepada
Asap Rokok Terpakai**

Pendedahan Pekerjaan

*asbestos, gas radon, habuk silika,
ekzos diesel, tar arang batu, arsenik,
nikel, kromium

**Sejarah Keluarga
Kanser Paru-paru**

PROGRAM BERHENTI MEROKOK

Program Berhenti Merokok di Pusat Perubatan Sunway membantu pesakit kanser, mangsa yang terselamat dan keluarga mereka berhenti merokok melalui kaunseling individu.

5 SEBAB

Untuk Berhenti Merokok

1

Bantu mereka yang didiagnos dengan kanser hidup lebih lama dan mengurangkan risiko kanser berulang atau mendapat kanser baru.

2

Meningkatkan keberkesanan radioterapi untuk beberapa jenis kanser.

3

Memperbaiki penyembuhan luka pembedahan.

4

Mengurangkan risiko jangkitan selepas pembedahan.

5

Mengurangkan gejala yang berkaitan dengan ketoksikan kemoterapi seperti jangkitan, dan masalah jantung, perut atau pernafasan.

'START'

LANGKAH UNTUK BERHENTI MEROKOK

Apabila anda sudah bersedia, **MULAKAN (START)** dan gunakan strategi di bawah untuk berhenti merokok. Mereka boleh menjadi agak berkesan dalam membantu perokok berjaya menjadi, dan kekal, bebas tembakau.

SET

Tetapkan tarikh berhenti.

TELL

Beritahu keluarga, rakan dan rakan sekerja tentang rancangan anda.

ANTICIPATE

Jangkakan cabaran dan sediakan perancangan untuk menanganinya.

REMOVE

Buang semua rokok dan produk tembakau dari rumah, kereta dan tempat kerja anda.

TALK

Cakap dengan doktor untuk mendapatkan sokongan.

PILIHAN DALAM BERHENTI MEROKOK

Terdapat banyak kaedah yang tersedia untuk membantu anda **berhenti merokok**.

Di bawah adalah beberapa pilihan untuk anda pertimbangkan:

Kaunseling oleh Ahli Farmasi Kami

Kaunseling boleh menyediakan strategi untuk menghadapi cabaran untuk berhenti merokok

Bantuan Berhenti Merokok

termasuk Terapi Penggantian Nikotin

(Tampalan nikotin, gusi nikotin dan semburan mulut nikotin) dan ubat bukan nikotin yang boleh didapati dalam bentuk pil

Tingkatkan Pengetahuan!

Terapi Penggantian Nikotin mengurangkan keinginan yang disebabkan oleh berhenti merokok — ubat bukan nikotin merangsang kawasan otak yang sama seperti yang dilakukan oleh nikotin, ia membantu mengurangkan keinginan yang disebabkan oleh berhenti merokok.

SARINGAN KANSER PARU-PARU

Manfaat Pengesanan Awal

Pengesanan awal kanser paru-paru memainkan peranan penting dalam meningkatkan peluang rawatan yang berjaya dan kelangsungan hidup. Pemeriksaan amat penting untuk individu berisiko tinggi.

Siapa yang Layak untuk Pemeriksaan Kanser Paru-paru?

Pemeriksaan kanser paru-paru tahunan disyorkan untuk:

Dewasa berumur
45 hingga 75 tahun

Perokok

Sejarah keluarga
kanser paru-paru

Sudah berhenti
merokok dalam tempoh
15 tahun yang lalu

20 tahun
sejarah merokok

Saringan untuk Kanser Paru-paru

Pada peringkat awal, pesakit selalunya tidak mempunyai gejala. Alat pemeriksaan yang paling berkesan untuk kanser paru-paru ialah imbasan tomografi terkira dos rendah (LDCT). Ia boleh mengesan kanser paru-paru pada peringkat awal apabila rawatan mempunyai peluang kejayaan yang lebih tinggi.

Bagaimana Saringan Kanser Paru-paru Dilakukan?

- Semasa LDCT, anda baring di atas meja dan mesin X-ray menggunakan dos sinaran yang rendah untuk mendapatkan imej terperinci paru-paru anda. Imbasan adalah pantas dan tidak menyakitkan.
- LDCT boleh membantu mengesan sebarang kelainan yang boleh menjadi tanda kanser.

Risiko Saringan Kanser Paru-paru

Positif Palsu: Kadangkala ujian menunjukkan sesuatu yang kelihatan seperti kanser tetapi tidak, menyebabkan kebimbangan yang tidak perlu dan ujian tambahan

Pendedahan Sinaran: Melibatkan sedikit sinaran

Negatif Palsu: Ujian mungkin gagal mengesan kanser, lalu membuat seseorang berfikir bahawa mereka baik-baik saja sedangkan tidak

Tahukah Anda?

Pemeriksaan CT dos rendah boleh mengurangkan kematian kanser paru-paru sebanyak 20%

PENERANGAN, SIASATAN AWAL DAN RUJUKAN

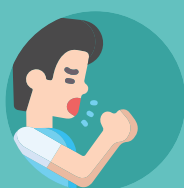
Langkah ini menggariskan proses untuk doktor kecemasan memulakan penyiasatan yang betul dan merujuk kepada pakar yang sesuai tepat pada masanya.

1 Tanda dan Gejala

Tanda atau gejala berikut yang tidak dapat dijelaskan yang berlarutan lebih daripada tiga minggu (pesakit yang mempunyai faktor risiko yang diketahui mungkin dipertimbangkan lebih awal) memerlukan rujukan segera untuk x-ray dada dan/atau imbasan CT.

Tanda abnormal
pada dada

Batuk
berpanjangan

Sakit dada
/ bahu

Sesak nafas

Suara serak

Berat badan turun
/ hilang selera makan

2 Penyiasatan Pengamal Am atau Utama

Peperiksaan dan penyiasatan hendaklah termasuk:

Sejarah perubatan yang menyeluruh.

X-ray dada segera diperlukan untuk simptom dan tanda yang berterusan dan tidak dapat dijelaskan.

Pengimbasan Tomografi Berkomputer (CT) kontras yang dipertingkatkan pada dada dan bahagian atas abdomen harus ditawarkan jika terdapat kecurigaan klinikal yang kuat terhadap kanser paru-paru.

Rujukan 3

Janji temu pertama dengan pakar harus dilakukan dalam masa dua minggu.

Sila ambil perhatian bahawa tidak semua pesakit akan mengikuti setiap langkah dalam laluan ini.

DIAGNOSIS, PERINGKAT DAN PERANCANGAN RAWATAN

Ujian Fungsi Respirator

Biopsi Teras

Bronkoskopi

Ultrasound Endobronkial (EBUS)

Imbasan PET-CT

Ujian molekul jika diperlukan

Mengapa Peringkat Ini Penting?

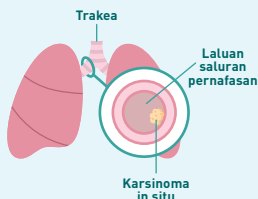
Doktor memerlukan maklumat mengenai peringkat untuk merancang rawatan pesakit!

Peringkat Kanser Paru-paru

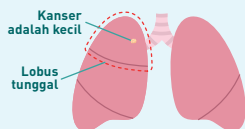
Apakah Peringkat Kanser Paru-paru?

Peringkat kanser paru-paru adalah sistem yang menerangkan saiz keseluruhan dan penyebaran tumor utama.

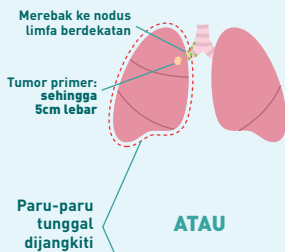
Tahap 0

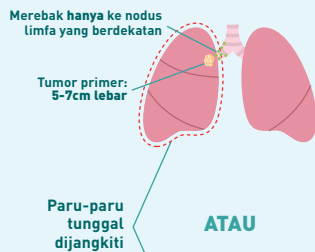
Peringkat I

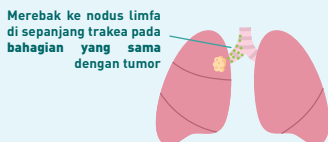
Peringkat IIA

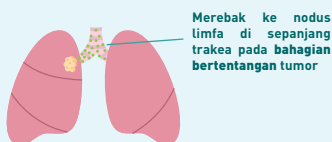
Peringkat IIB

Peringkat IIIA

Peringkat IIIB

Peringkat IV

Kanser telah merebak ke bahagian lain badan termasuk:

ATAU

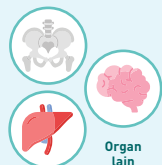
ATAU

ATAU

ATAU

RAWATAN KANSER PARU-PARU

Selepas jenis, peringkat dan gred kanser paru-paru anda telah ditentukan, pasukan penjagaan kesihatan anda akan merangka pelan rawatan.

Jenis rawatan yang ditawarkan bergantung kepada beberapa faktor, termasuk jenis kanser paru-paru yang anda hidapi; lokasi, penyebaran, dan perubahan genetiknya; dan kesihatan paru-paru anda, serta kesihatan keseluruhan anda.

Pelan ini adalah unik untuk anda dan direka bentuk khusus untuk mencapai hasil yang terbaik untuk diagnosis khusus anda.

Rawatan kanser dikategorikan seperti berikut:

Tempatan

Pembedahan

Terapi Sinaran

Sistemik

Kemoterapi

Terapi Sasaran

Imunoterapi

Penjagaan Sokongan dan Paliatif

Ujian Klinikal

jika pesakit memenuhi kriteria

Tempatan

Pembedahan

Pembedahan membuang tumor dan struktur, seperti nodus limfa, di mana kanser telah merebak.

Pembedahan mungkin dilakukan jika anda mempunyai:

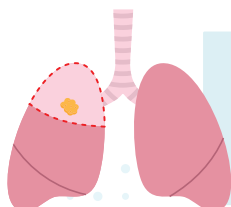
- ✓ kanser paru-paru bukan sel kecil (NSCLC) peringkat 1 atau 2, atau kadang-kadang peringkat 3
- ✓ kanser paru-paru sel kecil (SCLC) yang sangat kecil dan tidak merebak di luar paru-paru

Jenis-jenis Pembedahan untuk NSCLC

Segmentektomi atau Reseksi Baji

Sebahagian daripada lobus paru-paru dikeluarkan

Lobektomi

Keseluruhan pelincir paru-paru dikeluarkan

Pneumonektomi

Keseluruhan paru-paru dikeluarkan

Tempatan

Terapi Sinaran

Terapi sinaran (juga dipanggil radioterapi atau sinaran) menggunakan x-ray bertenaga tinggi untuk memusnahkan sel-sel kanser. Sinaran merosakkan sel hanya di kawasan kanser.

Sinaran berasal dari mesin besar yang dikenali sebagai Linear Accelerator (Linac). Ia ditadbir di Jabatan Radioterapi.

Rawatan boleh mengambil masa 2 hingga 9 minggu untuk diselesaikan. Rawatan sinaran biasanya dilakukan pada hari Isnin-Jumaat. Jadual bergantung kepada bahagian mana yang dirawat.

Pemecut Linear
(Linac)

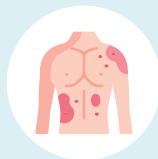
Kesan Sampingan Mungkin Termasuk

Kerosakan
esofagus,
kesukaran
menelan

Kepenatan

Kulit merah,
kering dan lembut
di kawasan yang
disinari

Radang
paru-paru

Kemoterapi

Kemoterapi ialah rawatan kanser yang menggunakan ubat untuk menghentikan pertumbuhan sel kanser, sama ada dengan membunuh sel atau dengan menghalang pembahagiannya.

Ubat kemo paling kerap diberikan secara intravena atau oral.

Kanser Paru Sel Kecil (SCLC)

Kemoterapi biasanya merupakan rawatan pertama untuk kanser paru-paru sel kecil (SCLC).

Anda boleh menjalaninya:

- pada masa yang sama dengan radioterapi (kemoradiasi)
- jika kanser tidak merebak ke bahagian badan
- sebelum radioterapi untuk cuba mengecutkan kanser
- dengan sendiri untuk mengawal kanser peringkat lanjut, membantu anda hidup lebih lama dan memperbaiki gejala

Kemoterapi juga boleh dijalankan selepas pembedahan untuk cuba menyingkirkan mana-mana sel kanser yang tinggal. Tetapi pembedahan biasanya tidak mungkin dilakukan untuk SCLC.

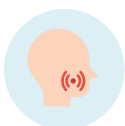
Kanser Paru-paru Bukan Sel Kecil (NSCLC)

Kemoterapi untuk merawat kanser paru-paru bukan sel kecil boleh diberikan:

- dengan sendiri atau dengan ubat sasaran atau imunoterapi – membantu mengawal kanser peringkat lanjut, memanjangkan hayat dan mengurangkan gejala
- **Kemoterapi Adjuvant:** selepas pembedahan atau radioterapi untuk meminimumkan kanser berulang
- **Kemoterapi Neoadjuvant:** sebelum pembedahan atau radioterapi untuk mengecutkan kanser
- dengan radioterapi jika pembedahan tidak sesuai dan barah di peringkat tempatan
- dengan radioterapi sebelum pembedahan
- selepas rawatan dengan ubat terapi yang didasarkan jika ia tidak lagi berfungsi

Kepenatan

Sakit mulut

Loya

Sakit sendi

Penurunan berat badan

Rambut gugur

Kurang selera makan

Kesemuta atau kebas pada tangan dan kaki

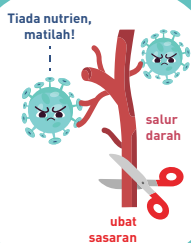

Kesan Sampingan Mungkin Termasuk

Sistemik

Terapi Sasaran

Terapi sasaran ditujukan kepada mutasi khusus yang mendorong kanser untuk berkembang dan merebak. Terapi sasaran mengganggu pertumbuhan dan fungsi sel kanser, sambil mengelakkan sel kesihatan. Anda mungkin layak untuk terapi sasaran berdasarkan keputusan ujian biomarker.

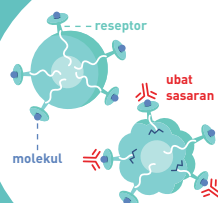

Menghalang Angiogenesis

Pembentukan saluran darah baru, atau angiogenesis, adalah proses asas dalam pertumbuhan tumor. Inhibitor angiogenesis adalah ubat sasaran yang menghalang isyarat untuk pembentukan saluran darah. Dengan menghentikan proses ini, ubat-ubatan ini berkesan mengawal pertumbuhan tumor.

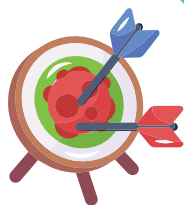
Penghantaran Isyarat Sekat

Ubat sasaran mengganggu protein yang mengawal cara sel kanser tumbuh dan merebak, membantu melambatkan pertumbuhan kanser yang tidak terkawal.

Sasaran Langsung

Apabila beberapa antibodi bergabung dengan ubat kemoterapi melekat pada sel kanser, sel menyerap ubat, menyebabkan mereka mati, sel tanpa sasaran tidak terjejas.

Kesan Sampingan Mungkin Termasuk

Kepenatan

Cirit birit

Ruam kulit

Penurunan
berat badan

Kurang
selera makan

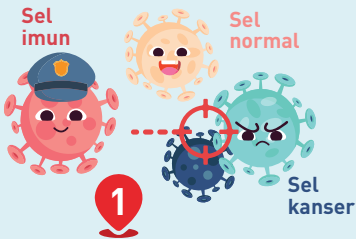

Darah tinggi

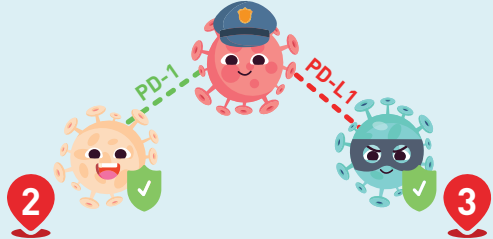
Imunoterapi

Imunoterapi menggunakan sistem imun badan untuk mengenali penyakit seperti kanser dengan meningkatkannya untuk mengesan dan memusnahkan sel yang tidak normal.

Sel imun bertindak seperti pegawai peronda, mengesan dan memusnahkan bahan asing seperti sel kanser

Sel normal menggunakan protein PD-1 untuk memberi isyarat "Saya salah seorang daripada kita, jangan serang saya"

Sesetengah sel kanser menyamar sebagai sel normal untuk mengelak serangan imun

Para saintis kemudian membangunkan antibodi untuk menyekat pengikatan PD-1 dan PD-L1

Gangguan ini membantu sel imun mendedahkan penyamaran sel kanser, membolehkan sel imun mengesan dan menyerang

Kepenatan

Cirit birit

Sembelit

Batuk

Loya

Sakit sendi

**Kesan
Sampingan
Mungkin
Termasuk**

PENJAGAAN SOKONGAN DAN PALIATIF

Penghidap kanser menghadapi cabaran besar daripada penyakit mereka, termasuk:

Penjagaan sokongan dan paliatif untuk kanser adalah pencegahan dan pengurusan kesan buruk kanser dan rawatannya.

Ini termasuk pengurusan **simptom fizikal dan psikologi dan kesan sampingan** serta **penyediaan sokongan psikososial dan rohani** merentasi kontinum perjalanan kanser daripada diagnosis melalui rawatan dan penjagaan selepas rawatan, dan bagi sesetengah orang, penjagaan akhir hayat dan perkabungan.

Matlamat penjagaan sokongan dan paliatif adalah untuk meningkatkan kualiti hidup untuk kedua-dua pesakit dan keluarga.

Penjagaan sokongan dan paliatif adalah sesuai untuk semua pesakit yang mengalami penyakit serius, tanpa mengira umur atau peringkat penyakit dan boleh diberikan bersama-sama dengan rawatan kuratif.

SUSULAN SELEPAS TERAPI

Untuk Kanser Paru-paru Bukan Sel Kecil (NSCLC)

Peringkat I NSCLC

- **Kadar Pengulangan:** 6.5% setiap tahun
- **Pemantauan:** Semak untuk rawatan kesan sampingan selama 3-6 bulan
- **Pemeriksaan:**
 - ✓ **Setiap 6 bulan (3 tahun pertama):** Peperiksaan fizikal dan imbasan CT dada
 - ✓ **Pilihan:** Imbasan PET FDG
 - ✓ **Selepas 3 tahun:** Pemeriksaan tahunan dengan imbasan CT dos rendah

NSCLC Lanjutan/Metastatik

- **Respons Rawatan:** Lakukan penilaian dengan imbasan CT setiap 2-4 kitaran rawatan atau mengikut keperluan
- **Penanda bio:** Boleh meramalkan hasil rawatan

Untuk Kanser Paru-Paru Sel Kecil (SCLC)

SCLC terhad

- **Tindakan Susulan:**
 - ✓ Setiap 3 bulan selama 1-2 tahun
 - ✓ Setiap 6 bulan pada tahun ketiga
 - ✓ Setiap tahun selepas itu

SCLC yang luas

- **Tindakan Susulan:**
 - ✓ Setiap 2 bulan pada tahun pertama
 - ✓ Setiap 3-4 bulan pada tahun 2-3
 - ✓ Setiap 6 bulan pada tahun 4-5
 - ✓ Setiap tahun selepas itu
- **MRI/CT otak dengan Kontras:**
 - ✓ Setiap 2 kitaran rawatan
 - ✓ Setiap 3 bulan untuk pesakit dengan metastasis otak

Pusat Kanser terletak di Basement, Tower C

Waktu Operasi

Isnin-Jumaat 8.30am - 5.30pm

Sabtu 8.30am - 12.30pm

Tutup pada Ahad dan Cuti Umum

Sunway Medical Centre Sdn Bhd

199501012653 [341855-X]

No. 5, Jalan Lagoon Selatan,
Bandar Sunway,
47500 Subang Jaya, Selangor,
Malaysia.

+603-7491 1017

+603-7491 8181

+603-7491 1017

smc@sunway.com.my

Temui kami di:

SUNWAYMEDICAL

sunwaycancercentre.com | sunwaymedical.com